

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.9.2019
COM(2019) 409 final

2019/0190 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije v zvezi s sprejetjem sklepa o podaljšanju oprostitve obveznosti STO, ki Združenim državam dovoljuje preferencialno tarifno obravnavo v skladu z zakonom za oživitev gospodarstva v Karibski kotlini (CBERA)

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije (STO) v zvezi s predvidenim sprejetjem sklepa o podaljšanju oprostitve obveznosti STO, ki Združenim državam dovoljuje preferencialno tarifno obravnavo v skladu z zakonom za oživitev gospodarstva v Karibski kotlini (v nadaljnjem besedilu: CBERA).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije

Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO) je začel veljati 1. januarja 1995.

Evropska unija je pogodbenica Sporazuma.

2.2. Ministrska konferenca in Generalni svet Svetovne trgovinske organizacije

V skladu z odstavkom 1 člena IV Sporazuma STO je Ministrska konferenca pristojna za sprejemanje odločitev o vseh zadevah na podlagi katerega koli večstranskega trgovinskega sporazuma.

V skladu z odstavkom 2 člena IV Sporazuma STO v presledkih med sestanki Ministrske konference njene naloge opravlja Generalni svet.

V skladu z odstavkom 1 člena IX STO odločitve običajno sprejema soglasno.

2.3. Predvideni akt Generalnega sveta STO

V skladu z odstavkom 3 člena IX Sporazuma STO se lahko v izjemnih okoliščinah članica oprosti obveznosti, ki ji jo nalaga ta sporazum.

Na zahtevo Združenih držav bo Generalni svet STO v skladu z odstavkoma 3 in 4 člena IX Sporazuma STO sprejemal sklep o podaljšanju obstoječe oprostitve obveznosti STO, ki Združenim državam dovoljuje preferencialno tarifno obravnavo v skladu s CBERA (v nadaljnjem besedilu: predvideni akt).

Obstoječa oprostitve za CBERA se izteče 31. decembra 2019. Zato je namen predvidenega akta podaljšati oprostitve obveznosti do 30. septembra 2025, kakor je navedeno v zahtevi Združenih držav.

Predvideni akt bo za članice STO postal zavezujoč na podlagi odstavka 3 člena IX in odstavka 2 člena II Sporazuma STO, ki določa: „Sporazumi in z njimi povezani pravni instrumenti, zajeti v Prilogah 1, 2 in 3 [...], so sestavni del tega sporazuma in zavezujejo vse članice.“

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Združene države so zahtevale podaljšanje obstoječe oprostitve obveznosti STO, ki jih imajo na podlagi odstavka 1 člena I Splošnega sporazuma o carinah in trgovini iz leta 1994 (GATT 1994) ter odstavkov 1 in 2 člena XIII GATT 1994, da se jim dovoli dajatev prosta obravnava upravičenih izdelkov s poreklom iz srednjeameriških in karibskih držav in ozemelj (v nadaljnjem besedilu: države upravičenke) v skladu s CBERA, in sicer od 1. januarja 2020 do 30. septembra 2025.

Združene države so predložile zahtevo v skladu z odstavkoma 3 in 4 člena IX Sporazuma STO. Zahtevo utemeljujejo z veliko revščino in nestabilnostjo v državah Karibske kotline, zlasti na Haitiju, pri tem pa opozarjajo, da gospodarske obete za te majhne države dodatno zapleta še dovzetnost za naravne nesreče. Ugodnosti v okviru CBERA so namenjene širitvi gospodarskih priložnosti ter prispevanju k stabilnejši in uspešnejši regiji.

Združene države navajajo, da dajatev prosta obravnava v okviru CBERA ne bi smela vplivati na interese drugih članic, ki niso upravičene do takšne obravnave, in pričakuje se, da podaljšanje take dajatev proste obravnave ne bo povzročilo znatne preusmeritve uvoza na podlagi CBERA upravičenih izdelkov s poreklom iz članic, ki niso države upravičenke, v Združene države.

To bo peto podaljšanje oprostitve za preferencialno tarifno obravnavo, ki je bila prvotno priznana 15. februarja 1985 za obdobje od 1. januarja 1984 do 30. septembra 1995¹, trenutno pa velja do 31. decembra 2019².

Podaljšanje oprostitve obveznosti ne bi negativno vplivalo niti na gospodarstvo Unije niti na trgovinske odnose z upravičenci do te oprostitve. Poleg tega Unija podpira ukrepe za boj proti revščini in zagotavljanje stabilnosti. Zato bi morala Unija v Generalnem svetu zastopati stališče v podporo podaljšanju oprostitve obveznosti.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje akte, ki imajo pravni učinek na podlagi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“³.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Generalni svet STO je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Sporazumom STO.

Akt, k sprejetju katerega se poziva Generalni svet, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt bo na podlagi odstavka 2 člena II in odstavka 3 člena IX Sporazuma STO zavezujoč v mednarodnem pravu.

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep na podlagi člena 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega se v imenu Unije zastopa stališče. Če ima

¹ (BISD 31S/20).

² WT/L/950.

³ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je torej prvi pododstavek člena 207(4) PDEU.

4.3. Sklep

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti prvi pododstavek člena 207(4) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

5. OBJAVA PREDVIDENEGA AKTA

Ker bo akt Generalnega sveta STO izvajal določbe Sporazuma STO v zvezi z oprostitvijo obveznosti, ga je po sprejetju primerno objaviti v *Uradnem listu Evropske unije*.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Generalnem svetu Svetovne trgovinske organizacije v zvezi s sprejetjem sklepa o podaljšanju oprostitve obveznosti STO, ki Združenim državam dovoljuje preferencialno tarifno obravnavo v skladu z zakonom za oživitev gospodarstva v Karibski kotlini (CBERA)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti prvega pododstavka člena 207(4) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Marakeški sporazum o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: Sporazum STO) je začel veljati 1. januarja 1995.
- (2) V skladu z odstavkom 2 člena II Sporazuma STO so „[s]porazumi in z njimi povezani pravni instrumenti, zajeti v Prilogah 1, 2 in 3 (v nadaljnjem besedilu: mnogostranski trgovinski sporazumi), [...] sestavni del tega sporazuma in zavezujejo vse članice.“
- (3) V skladu z odstavkom 3 člena IX lahko Ministrska konferenca v izjemnih okoliščinah odloči, da članico oprosti obveznosti, ki ji jo nalaga Sporazum STO ali kateri koli mnogostranski trgovinski sporazum.
- (4) Odstavka 3 in 4 člena IX Sporazuma STO določata postopke za priznanje oprostitve obveznosti v zvezi z mnogostranskimi trgovinskimi sporazumi iz Prilog 1A ali 1B ali 1C k Sporazumu STO in njihovimi prilogami.
- (5) V skladu z odstavkom 1 člena IV Sporazuma STO je Ministrska konferenca pristojna za sprejemanje odločitev o vseh zadevah na podlagi katerega koli mnogostranskega trgovinskega sporazuma.
- (6) V skladu z odstavkom 2 člena IV Sporazuma STO v presledkih med sestanki Ministrske konference Svetovne trgovinske organizacije (v nadaljnjem besedilu: STO) njene naloge opravlja Generalni svet STO.
- (7) V skladu z odstavkom 1 člena IX STO odločitve običajno sprejema soglasno.
- (8) Združenim državam je bila 15. februarja 1985 priznana oprostitve obveznosti iz odstavka 1 člena I GATT 1994 za obdobje od 1. januarja 1984 do 30. septembra 1995. Dne 15. novembra 1995 so članice STO oprostitve obveznosti obnovile za obdobje do 30. septembra 2005, 29. maja 2009 pa ponovno za obdobje do 31. decembra 2014. Članice STO so 5. maja 2015 podaljšale oprostitve obveznosti v zvezi z odstavkom 1 člena I GATT 1994 za obdobje do 31. decembra 2019 ter oprostitve razširile tako, da zajema odstavka 1 in 2 člena XIII GATT v obsegu, ki Združenim državam omogoča dajatev prosto obravnavo za uvoz upravičenih izdelkov s poreklom iz držav upravičenk, določenih v skladu z določbami CBERA.

- (9) Združene države so v skladu z odstavkoma 3 in 4 člena IX Sporazuma STO predložile zahtevo, naj Generalni svet odloči, da se obstoječa oprostitve obveznosti, ki Združenim državam dovoljuje dajatev prosto obravnavo upravičenih izdelkov s poreklom iz srednjeameriških in karibskih držav in ozemelj v skladu s CBERA, podaljša za obdobje od 1. januarja 2020 do 30. septembra 2025.
- (10) Združene države zahtevo utemeljujejo z veliko revščino in nestabilnostjo v državah Karibske kotline, zlasti na Haitiju. Ugodnosti v okviru CBERA so namenjene širitvi gospodarskih priložnosti ter prispevanju k stabilnejši in uspešnejši regiji.
- (11) Podaljšanje oprostitve obveznosti ne bi negativno vplivalo niti na gospodarstvo Unije niti na njene trgovinske odnose z upravičenci do te oprostitve. Poleg tega Unija podpira ukrepe za boj proti revščini in zagotavljanje stabilnosti.
- (12) V skladu s členom 218(9) PDEU je primerno določiti stališče, ki ga Evropska komisija v imenu Unije zastopa v Generalnem svetu STO, da se podpre zahteva Združenih držav za podaljšanje oprostitve obveznosti, saj bo podaljšanje opustitve zavezujoče za članice STO –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki ga Evropska komisija v imenu Unije zastopa v Generalnem Svetu Svetovne trgovinske organizacije, je, da se podpre podaljšanje oprostitve obveznosti STO, ki Združenim državam dovoljuje preferencialno tarifno obravnavo upravičenih izdelkov s poreklom iz srednjeameriških in karibskih držav in ozemelj v skladu z zakonom za oživitev gospodarstva v Karibski kotlini za obdobje od 1. januarja 2020 do 30. septembra 2025.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*